

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА**

НАСТАВНА ПРОГРАМА

МИКРОБИОЛОГИЈА И ИНФЕКТОЛОГИЈА СО НЕГА

**ИЗБОРНА
IV ГОДИНА**

ЗДРАВСТВЕНА СТРУКА

Медицинска сестра

Скопје, 2008 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: МИКРОБИОЛОГИЈА И ИНФЕКТОЛОГИЈА СО НЕГА

1.2. Образовен профил и струка

1.2.1. Образовен профил: медицинска сестра

1.2.2. Струка: здравствена

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Четврта

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 2 часа

1.5.2. Број на часови годишно: 66 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Изборен

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

По усвојувањето на наставната програма по наставниот предмет **микробиологија и инфектологија со нега** како избран ученикот стекнува знаења и вештини и се оспособува:

- да ги применува принципите на здравствената нега;
- да ги објаснува постапките при спроведување на специјалната нега;
- да ја познава функцијата на инструментите и апаратите;
- да ракува со апаратите, инструментите и средствата за работа;
- да извршува мануелно-технички манипулации;
- да применува постапки по ординиран налог во негов домен на работа;
- да комуницира со болниот и пошироко во работната средина;
- да ја почитува индивидуалноста на личноста и нејзините потреби;
- да развива позитивни ставови кон тимската работа и да иницира соработка;
- да реагира соодветно на ургентноста на ситуацијата.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно совладување на зацртаните цели потребни се предзнаења од наставните предмети анатомија, физиологија и изучувани во I година; нега на болен, патологија, микробиологија и инфектологија со нега, практична настава изучувани во II година; интерна и педијатрија со нега, микробиологија и инфектологија со нега, хирургија со гинекологија и акушерство со нега, практична настава изучувани во III година, застапени во наставниот план за образовниот профил медицинска сестра, предмети карактеристични за образовниот профил.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. 4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Број на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ; АНТИТЕТАНИЧНА И АНТИРАБИЧНА ПРОФИЛАКСА	8	Ученикот : -да ги познава карактеристиките на причинителите на заразните болести за да може да идентификува; -да ги класифицира заразните болести по групи; - да применува превентивни мерки (изолација, пријавување на заразните болести, дезинфекција); -да спроведува апликација на антитетанична и антирабична профилакса.	-Водење на насочена дискусија; -демонстрирање на превентивни мерки; -пополнување на административни формулари; -аплицирање на серопротифилакса и серотерапија.	Интерна и педијатрија со неџа Хирургија со гинекологија и акушерство со неџа
2. ЗЕМАЊЕ МАТЕРИЈАЛ ЗА МИКРОБИОЛОШКИ ИСПИТУВАЊА	12	- Да го познава правото време, место и начин на земање на примерок за микробиолошко испитување; - да го подготви примерокот и средствата за бактериолошко испитување; - да администрира и испраќа материјал; -да го почитува времето	- Проверување на претходно стекнатите знаења; - демонстрирање на подготовка на дијагностички материјал. Вежби: -администрирање и испраќање на материјалот. -Увид во дневникот за практична работа на	Интерна и педијатрија со неџа Хирургија со гинекологија и акушерство со неџа

		<p>потребно за дистрибуција на примерокот;</p> <p>-да го опишува начинот на неговото чување се до бактериолошкото испитување;</p> <p>- да спроведува соодветна нега пред и по земање на примерокот;</p> <p>- да постапува правилно со употребените средства и материјали.</p>	<p>учениците;</p> <p>-вреднување на индивидуалната оспособеност на учениците.</p>	
<p>3. ЦРЕВНИ ИНФЕКТИВНИ БОЛЕСТИ</p>	<p>6</p>	<p>-Да опсервира и препознава карактеристични симптоми на одделни болести;</p> <p>- да ги опишува карактеристичните симптоми на инфективните цревни болести;</p> <p>- да спроведува соодветна изолација на овие болни, нивна нега, терапија и исхрана;</p> <p>-да применува правилна и целосна рехидратација кај болниот;</p> <p>-да ги користи превентивните мерки во практиката;</p> <p>- да изведува правилна и целосна постапка на дезинфекција.</p>	<p>- Дискутирање за карактеристични симптоми на одделни цревни заболувања;</p> <p>- набљудување на болест во реална ситуација;</p> <p>- демонстрирање на постапки за изолација, терапија, нега и исхрана на болен;</p> <p>- распределување на учениците според работни задачи;</p> <p>- контролирање и вреднување на работата на учениците.</p>	<p>Интерна и педијатрија со нега</p> <p>Хирургија со гинекологија и акушерство со нега</p>

4. НЕРВНИ ИНФЕКТИВНИ БОЛЕСТИ	6	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги набројува заразните болести од нервните инфективни болести; - да ги познава нивните карактеристични симптоми; - да изврши соодветна изолација на овие болни; - да изведува правилна постапка на дезинфекција; - да подготвува примерок и да асистира при лумбална пункција; - да спроведува нега, терапија и исхрана и успешна превенција од нервни заразни болести. 	<ul style="list-style-type: none"> - Дискутирање за симптомите карактеристични за одделни заболувања; - презентирање на симптоми на болест во реална ситуација. <p>Вежби:</p> <ul style="list-style-type: none"> постапки за изолација, нега и исхрана; - распоредување учениците според работни задачи; - контролирање и вреднување на индивидуалната оспособеност на учениците. 	<p>Интерна и педијатрија со нега</p> <p>Хирургија со гинекологија и акушерство со нега</p>
5. ИСИПНИ ИНФЕКТИВНИ БОЛЕСТИ	6	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги објаснува исипните инфективни болести; - да ги познава карактеристичните симптоми и исипот кај исипните болести; - да опишува изолација на болни од исипни инфективни болести; - да опишува спроведување на правилна дезинфекција и соодветна нега и терапија; - да се грижи за превенцијата 	<ul style="list-style-type: none"> - Дискутирање за симптомите карактеристични за исипните инфективни болести; - презентирање на симптоми на болест во реална ситуација. <p>-Вежби:</p> <ul style="list-style-type: none"> постапки за изолација, нега и исхрана; - распоредување учениците според работни задачи; - следење на работата на учениците. 	<p>Интерна и педијатрија со нега</p>

		од исипни заразни болести; - да спроведува здравствено воспитна работа.		
6. ПРЕВЕНЦИЈА ОД ЗАРАЗНА ЖОЛТИЦА ОД ТИП Б И Ц	6	- Да ги познава симптомите кај заразната жолтица од тип Б и Ц; - да ги објаснува мерките на превенција; - да го опишува спроведувањето на вакцинопрофилактиката кај заразна жолтица од типот Б.	-Дискутирање за карактеристични симптоми на заболувањата; -набљудување на болеста; -демонстрирање на постапки за изолација, терапија, нега и исхрана; -распределување на учениците според работни задачи; -вреднување на активностите.	Интерна и педијатрија со нега Хирургија со гинекологија и акушерство со нега
7. СИДА И ХИВ ИНФЕКЦИЈА ПРЕВЕНЦИЈА И ДИЈАГНОСТИКА	6	-Да ги познава начините на пренесување на ХИВ инфекцијата; - да ги објаснува мерките за заштита од ХИВ инфекцијата; - да врши превентивна сеопфатна едукација за заштита од ХИВ вирусот; -да ја објасни разликата помеѓу носителство на вирусот и инфекција.	- Демонстрирање на: постапки за изолација, терапија и нега, постапки за дијагностика; - вклучување на учениците во едукативни предавања во средните и основните училишта.	Интерна и педијатрија со нега Хирургија со гинекологија и акушерство со нега
8. НЕГА И ИСХРАНА КАЈ ДРУГИ ИНФЕКТИВНИ БОЛЕСТИ	16	- Да ги опишува симптомите на останатите инфективни болести: еризипел, антракс, пертусис, паротитис и бруцелоза;	-Дискутирање за карактеристичните симптоми на заболувањата; -набљудување на болест во реална ситуација;	Интерна и педијатрија со нега

	<ul style="list-style-type: none"> - да ја познава високата контагиозност на оваа бактерија, посебно во лабораториски услови; - да опсервира карактеристични симптоми; - да препознава карактеристични симптоми; - да изолира болни; - да спроведува соодветна нега, терапија, исхрана и дезинфекција; - да ги познава бактериите кои живеат во болничката средина; - да ја објаснува важноста на стафилококите резистентни кон метицилин (MRSA соеви) и други патогени (Псеудомонас, ентерококи); - да постапува соодветно при изолацијата, негата и третманот на болните во хоспиталната средина. 	<ul style="list-style-type: none"> -демонстрирање на постапки за изолација, нега, исхрана и терапија. -контролирање и вреднување на работата на учениците; -дискутирање за MRSA соевите, нивното значење и што со лицата кои го имаат во носот, а работат во болничката средина; -постапки за изолација на пациенти со MRSA соеви. 	<p>Хирургија со гинекологија и акушерство со нега</p>
--	---	--	---

4.2. Наставни методи и активности на учење

Согласно целите на наставната програма по **микробиологија и инфектологија со нега** како изборна програма наставникот применува современи наставни методи кои на ученикот му даваат можност да биде активен учесник во наставата преку неговите активности во училиштето и вон училиштето. Овие наставни методи подразбираат примена на наставните форми за работа: работа во групи, во парови/тендеми/или индивидуално.

Во текот на наставата наставникот ги презема следните активности: објаснува, демонстрира, опишува, споредува, анализира, дискутира, поставува прашања, ја следи работата на ученикот, го мотивира ученикот, го води ученикот и др.

Во текот на наставата по предметот, активноста на ученикот се состои во дискутирање, прибележување, набљудување, споредување, демонстрирање, читање и пишување, правење проекти на дадена тема, изработување домашни задачи и друго.

4.3. Организација и реализација на наставата

Воспитно - образовната работа по наставниот предмет **микробиологија и инфектологија со нега** како изборен се реализира преку теоретска настава во кабинет-училница. Образовните активности се организирани во две полугодија, преку неделен распоред на часовите. Бројот на часовите, кој е даден за одделните наставни целини во точка 4.1. од овој документ, опфаќа часови за обработка на нови наставни содржини, повтрување, утврдување, правење проекти на дадена тема, гледање на видеофилмови и ЦД, преку организирање на работилници со содржини од областа на **микробиологија и инфектологија со нега** како изборен.

4.4. Наставни средства и помагала

За поефикасно постигнување на целите се користи: графоскоп, компјутери, телевизор, видеоленти и ЦД, слики, текстови и други наставни средства и помагала предвидени според нормативот за простор, опрема и наставни средства.

За поуспешно совладување на целите на предметот ученикот користи соодветна литература, и тоа: учебници и учебни помагала, наставни материјали подготвени од страна на наставникот, дополнителна литература за наставникот, Интернет, стручни списанија и сл.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на учениците се врши преку следење и вреднување на знаењата и умеењата, континуирано во текот на целата учебна година, усно, вежби и писмено преку тестови на знаења или други форми, кои се користат по обработката на секоја наставна целина. Секој ученик во текот на едно полугодие добива најмалку две оценки. Доколку ученикот не ја совлада наставната програма по предметот, се постапува според законската регулатива.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Наставникот по наставниот предмет **микробиологија и инфектологија со нега** како избран треба да ги поседува следните персонални, професионални и педагошки карактеристики: да е психофизички здрав, да ги применува литературниот јазик и писмото на кои се изведува наставата, да е отворен и комуникативен, подготвен за соработка, да има соодветно професионално образование, со или без работно искуство, да ја сака педагошката работа, да е добар организатор, креативен, да ја почитува личноста на ученикот, да е подготвен за примена на иновации во воспитно-образовната работа.

6.2. Стандард за наставен кадар

Наставата по предметот фармацевтска технологија ја реализираат кадри со завршени студии по:

- **медицина**

со здобиена педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард за простор

Наставата по наставниот предмет **микробиологија и инфектологија со нега** како избран се реализира во кабинет-училница, опремена според нормативот за простор и опрема за здравствената струката за профилот медицинска сестра .

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА ПРОГРАМАТА

7.1. Датум на изработка: март 2008 година

7.2. Состав на работната група:

1. д-р спец.Лидушка Василеска, раководител, советник, ЦСОО- Скопје
2. Ерби Весна, наставник, СМУГС Д-р „Панче Караџов“- Скопје
3. Славковиќ д-р Соња, наставник, СМУГС,, Д-р. Панче Караџов“-Скопје
4. асс. д-р Жаклина Цековска, д-р на медицински науки, Институт за микробиологија и паразитологија, Медицински факултет-Скопје

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: септември 2008 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по **микробиологија и инфектологија со нега** како изборена ја одобри (донесе) Министерство за образование и наука со решение бр. 07 - 4332 / 1од 03. 06. 2008 година.